
Sigfridstorp (Sippintorpa) och St:Digerliden (Vilhula)

som är just de nordligaste byarna och de har det gemensamma att samma finnsläkt kom att bosätta sig just vid dessa två byar.

Från Finland under Karl XI:s tid kom trenne bröder Pål, Sigfrid, Olof Hanssöner Vilhuinen hit från att först nedsatt sig vid (Skråckarberg) intill Norska gränsen i norra Värmland. Olof hamnade i Kroktorpe medan Pål och Sigfrid bosatte sig där den sk. "Sörgården" i Digerliden legat, där Sigfrid fick fasta på torpet. Men på grund av hans slösaktiga levne satte han sig i skuld hos nästan alla finnboställen. Sigfrid och Pål blev nu osams och när Sigfrid började riva byggnaderna jagade Pål honom från gården och Sigfrid upptog nu **Sigfridstorp** (den allra nordligaste finnbyn i Nås) och började bygga där 1661, men 1677 fanns han ånyo i Digerliden, och en dag, under sommaren 1678 försvann Sigfrid och hittades död två veckor senare vid L:a Härjesjön. Pål blev misstänkt att ha bragt brodern om livet. Men Pål bedyrar sin oskyldighet och tar Gud till vittne och att hellre fria en skyldig än fälla en oskyldig går Pål fri under Guds dom.

Påls hustru var troligen från norra Värmland, de erhöll 3 barn där den äldste Grels kom på kant med rättvisan och uppträdde vid flera upprepade tillfällen hotfullt och var vid de flesta gångerna drucken, han till och med hade inkommit störande vid kyrkoherdens tal i Nås kyrka under högpredikan på juldagen. Grels bodde först i Sigfridstorp men flyttade senare till Digerliden.

fortsättning nästa sida

Broder nr 2 blev soldat medan 3e brodern Henrik instämt Grells för slagsmål och överfallande vid alla tillfällen de träffats. De har sedan förlikts. Grells slog sig som sagt sedan ner i Sigfridstorp 1703 inkräktade på några ägor under faderns torp och ingen skatt erlagt. Grells sade sig för 8 år sedan, med faderns tillstånd begynt bygga och odla, och begärde få bo kvar. Han utdömdes dock.

Idag brukas ägorna av Villy Gustafsson som också är ägare till hela Sigfridstorp, han har uppodlat och förnyat åkermarken samt röjt upp beteshagarna och har sina kreatur där hela somrarna. Han äger det som förr var skolhus där finns stora ekonomibyggnader som används till bl.a fähus och foderförråd. Och det andra stället **Lars Nilsas** där Hilda och Allen bodde tills dottern Inger (gift med Henry Larsson) blev född. och där Allens bror Evald med fam. också bodde inna de flyttade till Heden i Nås även Bror Eng och syskonen med fam. bodde där på mitten av 40 talet, detta stället ägs också av Villy idag.

Sedan vid infarten till (Sippintorpa) vid Skylten till höger är resterna av en gård och kallas **Bälterns** där också Engs bodde en tid.

Längre upp mot knoppen på ägorna vid Kyrkstigen låg **Valfrids** där Sten Valfridsson kommer ifrån, han blev gift med Knöter Elsa

De ställen som idag finns i **Digerliden** är intakt med de första som fanns på början, mitten och slutet av 1700 talet med undantag av Sörgården som inte finns mera men rösen kan urskilja grundmuren samt Lås Olles som också är borta.

Jan Olsson f 1750 farfader åt bl.a Johan Olsson f 1815 dennes barn gick i skolundervisning hos Sus-Ola f 1836 som var liten till växten men sökte lärartjänsten och fick den .Han prövade ialla fall på att införa gymnastik och idrott och i brist på redskap så föreslog Sus-Ola bröttning, men de stora finnpojarna slog Sus-Ola i backen och han blev omilt behandlat av allehopa så nästa morgon påtalade han att gymnastiken skall från och med idag indragas.

En av Sus-Olas elever var Jan-Orsas Lars som utvandrade till USA där han studerade och med sin kristna tro i bakgrund blev han Agustanapräst där, återvände till Sverige och efter två höstkurser i Uppsala blev han prästvigd och på Julmorgonen 1891 predikade han i Nås kyrka. Även två av hans bröder utvandrade också och

blev etablerade affärsmän i Amerika.

En fjärde broder "Johan" sålde sedan stället och det heter sedan "**Klings**" den gården fick namnet efter att Jacob Vilhelm Larsson Kling f 1846 , Kolare i Skilbua flyttade från Sigfridstorp till denna gård.

Lars Jansson f 1874 o Anna Stina Söderberg f 1875 gifte sig 1897, (föräldrar till bl.a Signe Hübbert Fältivar, mor till Leif Fältivar) Signe har skrivit om sin uppväxt i ett dokument och här kommer litet sammandrag från den tiden de bodde på Finnmarken. Föräldrarna bosatte sig strax efter giftermålet i Sigfridstorp där första barnet Anna föddes samma år och året efter flyttade dom till Nås där Einar f. 1900, Signe 1903 föddes, de flyttade sedan tillbaka till Sigfridstorp 1904 och strax efter till Digerliden till Klings och där föddes Judit 1905, Elin 1908 och året efter gick flyttlasset till Käringberget vid Flaten där de blev kvar i 30 år och under tiden föddes sedan Betty 1910, sedan kom Gunnar, Verner och sist Valter 1918, en barnaskara på nio barn. (mera om Käringberget i nästa utgåva).

Mört Pers bodde också vid Klings på senare tid, det har sedan varit skogskvarter åt plantsättare och skogshuggare. Nuvarande ägare till Klings är Jonny Axelsson.

Lås-Olles var också en bosättning med kortare varaktighet och låg mellan Bössmens och Klingens där också Kiviko nu finns kvar.

Lås Olof Olsson kom till Digerliden 1884 han flyttade 1933 till sin broder Lars i Flatfäbodarna. De sista åren bodde där skogsarb. Gottfrid Hero.

Bössmens : Namnet kommer av att Bössmeden Johannes Matsson f 1845 död 1934, han hade sin smedja som än står i befintligt ursprungsutseende som när han hade den igång. Smedjans innehåll förvaras av nuvarande ägaren.

Det var vid den tiden starkt religiösa människor vid Bössmens och det hölls Bönemöten i dennes trädgård. Även Dop förekom vid Digerlidstjärn.

En gumma som under dopakten ropade jag tror, jag tror, jag tror tanej fan ni dränker mig.

Hon blev sedan utesluten ur sekten.

Bössmens ägare idag är Roland Axelsson. Bägge Axelsonsönerna kommer ursprungligen från Lövhagen.

Kiviko betyder (**Stenrös**) ägs av Axelssons brödernas systerson Jonas. Stället beboddes tidigare av Lindkvist en återvänd emigrant.

*Bostäderna i
Sigfridstorp
Och St.Digerliden*

"Lars Nilsas"

"Skolan"

Fortsättning från föreg. sida.

Ett par ställen som idag är borta men rösen vittnar om boplatsen heter **Södermans-Torpet** eller **Mäster-Torpet** det låg ganska mitt emellan Sigfridstorp och Digerliden efter kyrkstigen och blev uppbyggt 1788 av Bälter Erik Persson och övertogs av hans son Lars Ersson Söderman därav namnet Södermanstorp han dog 1849 på vägen i Skansbacken. **Och**

Glads-Torpet Torpet ligger ca. 500 m i östslutningen om Sigfridstorp vilket troligen upptogs av Pål Hansson 1796 (en ättling i 5e led efter Hans Vilhuinen) dennes son Paulus (Pål) övertog troligen torpet efter faderns död 1823 han blev soldat och därför blev torpet soldattorp. Paulus (Pål) dog 1878 och sedan användes torpet till skogsarbetar -kvarter. Idag syns endast rester av ett par stockvarv . N-E

Resterna av Glads-torpet

Bösmens

Klings

Kiviko

La: Digerliden

Lilla Digerliden som ligger ca 2 km söderut från St. Digerliden vid södra foten av Liaberget ca. 200 m. från Järna-rå. Denna finnby består av ett bostadshus och en ekonomibyggnad, användes av Kvarnsvedens pappersbruks jaktklubb numera, (där även Käringberget och Villåsberget ingår i jaktklubbens bostäder).

Erik Jansson flyttade 1826 efter giftermål till La. Digerliden han kan ha varit den förste som slog sig ner där han bodde där i 11 år.

Efter ett par kortboende. Passas Jan Andersson flyttade sedan dit och blev kvar i La. Digerliden i 4 år. Därefter kom Britt Olof Henriksson dit med sin familj, men de flyttade efter 2 år till Nederborg i Nås. Därefter kom Lia Jan Jansson dit 1843 och blev kvar i 41 år så det var inte något dåligt ställe att bo på. 1884 kom sedan Nils Jansson till "Lia" (som stället sedan allmänt kallades) från Äppelbo och via Finnön i Nås dit han kom 1877 Sedan är det oklara uppgifter om boendet vid Lia.

Här nedan en bild av huset vid La:Digerliden när Kyrkstigsvandrarna från Laxtjärn rastade vid torpet den 14 september i år.

N-E

Två män träi

"Är du också

"Nej, jag sa

*"Oj, det mås
ni fått ihop i*